

Interaktivna knjiga o sigurnosti na internetu

DRUŽIMO SE SA SANGOM

SADRŽAJ

VJEŽBA 1: PRAVA NASPRAM ŽELJA

3

VJEŽBA 2: NAJVAŽNIJA 3 PRAVA

8

VJEŽBA 3: DIJELJENJE

9

VJEŽBA 4: SAVJET

10

VJEŽBA 5: POVJERENJE

12

VJEŽBA 6: PORUKE

15

VJEŽBA 7: BLOKIRANJE

16

VJEŽBA 8: ODGOVOR

18

VJEŽBA 9: PODRŠKA

19

VJEŽBA 10: UPOZORENJE

20

VJEŽBA 11: ZAŠTITA

22

VJEŽBA 12: ŠTITOVİ

26

VJEŽBA 1

PRAVA NASPRAM ŽELJA

Kakva je razlika između prava i želja?
Ispod tvrdnje napišite da li ona predstavlja
„pravo“ ili „želju“..

01

Tvoja soba

P | | Ž

03

Zaštita od diskriminacije

P | | Ž

05

Obrazovanje

P | | Ž

07

Igra

P | | Ž

09

Sloboda njegovanja vlastite
kulture, jezika i vjere

P | | Ž

02

Brza hrana

P | | Ž

04

Džeparac koji trošiš kako želiš

P | | Ž

06

Odlazak na put na raspustu

P | | Ž

08

Slanje poruka preko
mobilnog telefona

P | | Ž

10

Pristojan dom

P | | Ž

VJEŽBA 1

PRAVA NASPRAM
ŽELJA

Kakva je razlika između prava i želja?
Ispod tvrdnje napišite da li ona predstavlja
„pravo“ ili „želju“..

11

Najnovija moda

P | | Ž

13

Čist vazduh

P | | Ž

15

Zaštita od zlostavljanja i
zanemarivanja

P | | Ž

17

Zdravstvena njega kada ti
treba

P | | Ž

12

Upotreba kompjutera

P | | Ž

14

Kvalitetna hrana

P | | Ž

16

Gledanje televizije

P | | Ž

18

Mogućnost da izraziš svoje
mišljenje i da te se sasluša

P | | Ž

TVOJE IME

KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA

 <p>1</p> <p>DEFINICIJA DJETETA</p>	 <p>2</p> <p>BEZ DISKRIMINACIJE</p>	 <p>3</p> <p>U NAJBOLJEM INTERESU DJECE</p>	 <p>4</p> <p>OŽIVLJAVANJE PRAVA</p>	 <p>5</p> <p>USMJERAVANJE OD STRANE PORODICE DOK DJECA ODRASTAJU</p>	 <p>6</p> <p>ŽIVOT, PREŽIVLJAVANJE I RAZVOJ</p>	 <p>7</p> <p>IME I DRŽAVLJANSTVO</p>
 <p>8</p> <p>IDENTITET</p>	 <p>9</p> <p>DRŽANJE PORODICE NA OKUPU</p>	 <p>10</p> <p>KONTAKT SA RODITELJIMA U DRUGOJ DRŽAVI</p>	 <p>11</p> <p>ZAŠTITA OD KIDNAPOVANJA</p>	 <p>12</p> <p>POŠTIVANJE STAVOVA DJETETA</p>	 <p>13</p> <p>SLOBODA IZRAŽAVANJE MISLENJA</p>	 <p>14</p> <p>SLOBODA MIŠLENJA I VJEROISPOVIJESTI</p>
 <p>15</p> <p>FORMIRANJE ILI PRIDRUŽIVANJE GRUPAMA</p>	 <p>16</p> <p>ZAŠTITA PRIVATNOSTI</p>	 <p>17</p> <p>PRISTUP INFORMACIJAMA</p>	 <p>18</p> <p>ODGOVORNOST RODITELJA</p>	 <p>19</p> <p>ZAŠTITA OD NASILJA</p>	 <p>20</p> <p>DJECA BEZ PORODICE</p>	 <p>21</p> <p>USVOJENA DJECA</p>
 <p>22</p> <p>DJECA IZBJEGLICE</p>	 <p>23</p> <p>DJECA SA POSEBNIM POTREBAMA</p>	 <p>24</p> <p>ZDRAVLJE, VODA, HRANA, OKRUŽENJE</p>	 <p>25</p> <p>KONTROLA IZMJESTENE DJECE</p>	 <p>26</p> <p>SOČIJALNA I EKONOMSKA POMOĆ</p>	 <p>27</p> <p>HRANA, ODJEĆA, SIGURAN DOM</p>	 <p>28</p> <p>PRISTUP OBRAZOVANJU</p>
 <p>29</p> <p>CILJEVI OBRAZOVANJA</p>	 <p>30</p> <p>KULTURA, JEZIK I RELIĐIJA MANJINA</p>	 <p>31</p> <p>ODMOR, IGRA, KULTURA, UMJETNOST</p>	 <p>32</p> <p>ZAŠTITA OD STETNOG RADA</p>	 <p>33</p> <p>ZAŠTITA OD SEKSUALNOG DROGA</p>	 <p>34</p> <p>ZAŠTITA OD SEKSUALNOG ISKORISTAVANJA</p>	 <p>35</p> <p>SPREČAVANJE PRODAJE I TRGOVINE LJUDIMA</p>
 <p>36</p> <p>ZAŠTITA OD EKSPLOATACIJE</p>	 <p>37</p> <p>DJECA U PRITVORU</p>	 <p>38</p> <p>ZAŠTITA TOKOM RATA</p>	 <p>39</p> <p>OPORAVAK I REINTEGRACIJA</p>	 <p>40</p> <p>DJECA KOJA KRŠE ZAKON</p>	 <p>41</p> <p>PRIMJENA NAJBOLJIH ZAKONSKIH RJEŠENJA ZA DJECU</p>	 <p>42</p> <p>SVAKO MORA ZNATI DJEČJA PRAVA</p>
<p>43-54</p> <p>KAKO FUNKCIONIŠE OVA KONVENCIJA</p>	<h1>KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA</h1>					

KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA

1
Dijete je svaka osoba mlađa od 18 godina

2
Dijete je svaka osoba mlađa od 18 godina

Sva djeca imaju ova prava, bez obzira ko su, gdje žive, kojim jezikom pričaju, koja je njihova vjeroispovijest, kako razmišljaju, kako izgledaju, da li su dječaci ili djevojčice, da li imaju neke posebne potrebe, da li su bogati ili siromašni i bez obzira na to ko su im roditelji ili ko im je porodica, ili čim se njihovi roditelji ili porodice bave i u šta vjeruju. Niti prema jednom djetetu se ne smije postupiti nepravedno iz bilo kojeg razloga.

3
Kada odrasli donose odluke trebalo bi da prvo razmisle kako će te odluke uticati na djecu. Svi odrasli treba da rade ono što je u najboljem interesu djeteta. Država bi trebalo da se pobrine da su sva djeca zaštićena i da se za njih brinu njihovi roditelji, ili druge osobe ukoliko su njima povjereni. Država treba da se osigura da takve osobe ili institucije koje su odgovorne za brigu o djeci rade dobar posao.

4
Država mora činiti sve što je u njoj moći da svako dijete na njenoj teritoriji uživa sva prava iz ove Konvencije.

5
Država bi trebalo da omogući porodicama i zajednicama da usmjeravaju svoju djecu kako bi oni tokom svog odrastanja uspješni ostvarili svoja prava na najbolji mogući način. Kako djeca budu više odrasla tako će im trebati manje usmjeravanja.

6
Svako dijete ima pravo na život. Države moraju osigurati da djeca prežive i da se razvijaju na najbolji mogući način.

7
Djeca se mora upisati datum rođenja i dato ime koje je zvanično priznaje država. Djeca moraju imati državljanstvo (pripadnost državi). Kad god je to moguće, djeca bi trebalo da znaju ko su im roditelji, a roditelji bi se trebali brinuti o njima.

8
Djeca imaju pravo na vlastiti identitet - službeni zapisi o tome ko su oni, a što podrazumijeva i njihovo ime, nacionalnost i porodične veze. Niko im ne smije ovo oduzeti, ali ako se to ipak desi, država mora pomoći djetetu da što prije povati svoj identitet.

9
Djeca se ne smiju odvajati od svojih roditelja, osim ako se njihovi roditelji dovoljno ne brinu za njih - na primjer, ako roditelji povjedi dijete ili ga zanemaruje. Djeca čiji roditelji ne žive zajedno bi trebala ostati u kontaktu sa oba roditelja, osim ako im takav kontakt šteti.

10
Ako dijete živi u a drugoj državi u kojoj ne žive njegovi roditelji, države moraju dopustiti djetetu i roditeljima da putuju kako bi ostali u kontaktu i provodili vrijeme zajedno.

11
Države moraju spriječiti da se djeca izvedu iz države kada je to protivno zakonu - na primjer, da ih neko kidnapuje ili da ih jedan roditelj drži u inostranstvu kada se tome protivni drugi roditelj.

12
Djeca imaju pravo slobodno iznijeti svoje mišljenje o pitanjima koja ih se tiču. Odrasli treba da saslušaju djecu i da ih uzimaju za ozbiljno.

13
Djeca imaju pravo da slobodno podijele sa drugima ono što nauče, o čemu razmišljaju i šta osjećaju putem razgovora, crtanja, pisanja ili na bilo koji drugi način, ali da to ne šteti drugim licima.

14
Djeca mogu sama izabrati svoje stavove, mišljenje i religiju, ali ovim ne smiju ometati druge osobe da uživaju u tim istim pravima. Roditelji mogu usmjeravati djecu tako da ona tokom svog odrastanja nauče pravilno koristiti ovo pravo.

15
Djeca se mogu pridružiti grupama ili sami formirati grupe ili organizacije i mogu se susretati sa drugima, sve dok to ne šteti nikome.

16
Svako dijete ima pravo na privatnost. Zakonom se mora štititi privatnost djeteta, porodica, dom, komunikacije i ugled (ili dobro ime) od svakog narušavanja istih.

17
Djeca imaju pravo dobijati informacije preko interneta, radija, televizije, novina, knjiga i iz drugih izvora. Odrasli bi trebalo da se osiguravaju da informacije koje djeca dobijaju nisu štetne. Države treba da podstaknu medije da dijele informacije iz mnoštva različitih izvora i na jezicima koje sva djeca mogu razumjeti.

18
Roditelji su prvenstveno odgovorni za odgoj djeteta. Kada dijete nema roditelje, neka druga odrasla osoba će snositi tu odgovornost, a takva lica se nazivaju "skrbnici". Roditelji i skrbnici bi uvijek trebali uobzirni šta je najbolje za takvo dijete. Države im moraju pomoći. Kada dijete ima roditelje, oba roditelja moraju biti odgovorna za odgoj djeteta.

19
Države moraju zaštititi djecu od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja od strane bilo kojeg odraslog lica koje se brine za njih.

20
Svako dijete za koje se njegova porodica ne može brinuti ima pravo da se za njega brinu lica koja uzavaju djetetovu vjeroispovijest, kulturu, jezik i druge aspekte njegovog života.

21
Kad su djeca usvojena, najvažnije je činiti ono što je najbolje za njih. Ako se dijete ne može pravilno brinuti u svojoj zemlji - na primjer da tu živi sa drugom porodicom - tada ono može biti usvojeno u drugoj državi.

KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA

22 Dječak koji odliže iz svoje matične države u drugu državu kao izbjeglice (jer za nije bilo sigurno da ostanu u svojoj državi) treba da dobiju pomoć i zaštitu i uživaju ista prava kao i djeca rođena u toj drugoj državi.

23 Svako dijete koje je posebno potrebno treba na najbolji mogući način uživati u životu u zajednici. Države moraju ukloniti sve prepreke za djecu sa posebnim potrebama u smislu da se oni mogu osamostaliti i aktivno učestvovati u društvu.

24 Djeca imaju pravo na najvišu moguću kvalitet zdravstvene njege, na čistu vodu i piće, zdravu hranu i čisto i sigurno okruženje za život. Svi odrasli i djeca bi trebalo da dobiju informacije o tome kako da ostanu zaštićeni i zdravi.

25 Svako dijete koje je smješteno bilo gdje daleko od kuće – iz razloga njege, zaštite ili zdravlja – mora imati zagarantovano konstantno nadgledanje njegove situacije kako bi se utvrdilo da li je sve u redu i da li je to mjesto najbolje za dijete.

26 Države treba da obezbijede novac ili drugu vrstu podrške za pomoć djeci iz siromašnih porodica.

27 Djeca imaju pravo na hranu, odjeću i sigurno mjesto za život kako bi se mogli razvijati na najbolji mogući način. Država bi trebalo da pomogne porodicama i djeci koja si ovo ne mogu priuštiti.

28 Svako dijete ima pravo na obrazovanje. Osnovno obrazovanje mora biti besplatno. Srednja škola i visoko obrazovanje trebaju biti dostupni svakom djetetu. Djecu treba podsticati da nastave školovanje do najvišeg mogućeg nivoa obrazovanja. Disciplina u školama treba biti takva da se poštuju prava svakog djeteta i da se nikada ne pribjegava nasilju.

29 Obrazovanje djece bi trebalo da im u potpunosti omogućiti razvoj ličnosti, talenata i sposobnosti. Ono bi trebalo da ih podučava kako da shvate svoja prava i kako da poštuju prava drugih, njihovu kulturu i sveopšte različitosti. Takođe bi im trebalo pomoći da žive u miru i da čuvaju okoliš.

30 Djete ima pravo da koristi vlastiti jezik, kulturu i religiju – čak i ako ih ne dijeli sa većinom ljudi u državi u kojoj žive.

31 Svako dijete ima pravo na odmor, opuštanje, igru i učešće u kulturnim i kreativnim aktivnostima.

32 Djeca imaju pravo biti pošteđena od obavljanja poslova koji su opasni ili loši za njihovo obrazovanje, zdravlje ili razvoj. Ako djeca rade, imaju pravo na sigurnost na radnom mjestu i da budu uredno plaćena.

33 Država mora zaštititi djecu od korištenja, pravljenja, nošenja ili prodaje štetnih droga.

34 Država mora štiti djecu od seksualne eksploatacije (iskorištavanja) i seksualnog zlostavljanja, što se odnosi i na ljude koji prisiljavaju djecu na seks zbog novca ili prave njihove pornografske fotografije ili filmove.

35 Države moraju zaštititi djecu da ne budu kidnapovana ili prodana, ili da se ne odvedu u druge države ili mjesta gdje će biti eksploatisana (iskorištavana).

36 Djeca imaju pravo na zaštitu od svake ostale vrste eksploatacije (iskorištavanja), čak i ako one nisu posebno spomenute u ovoj Konvenciji.

37 Djeca koja su optužena za kršenje zakona ne smiju biti ubijena, mučena, prema njima se ne smije okrutno postupati, ne smiju biti stavljena doživотно u zatvor niti smiju biti stavljena u zatvor sa odraslim osobama. Zatvor bi uvijek trebao biti krajnja opcija i to samo na najkraći mogući vremenski period. Djeca u zatvoru treba da imaju pravu pomoć i da budu u mogućnosti ostati u kontaktu sa svojom porodicom.

38 Djeca imaju pravo biti zaštićena tokom rata. Niti jedno dijete mlađe od 15 godina ne smije se pridružiti vojsci ili uzeti učešće u ratu.

39 Djeca imaju pravo da dobiju pomoć ako su povrijeđena, zanemarena, loše tretirana ili pogođena ratom, kako bi im se moglo povratiti zdravlje i dostojanstvo.

40 Djeca optužena za kršenje zakona imaju pravo na pravnu pomoć i pravičan tretman. Trebalo bi da se uspostave brojne mogućnosti da se ovoj djeci pomogne da postanu dobri članovi u svojim zajednicama. Zatvor mora biti posljednji izbor.

41 Ako zakoni države štite djeca prava bolje od ove Konvencije, onda se trebaju primjenjivati ovi zakoni.

42 Države bi trebale biti aktivne u prenošenju sadržaja ove Konvencije djeci i odraslima, kako bi svako bio upoznat sa dječjim pravima.

Ovi članovi objašnjavaju kako vlasti, Ujedinjene nacije, uključujući Komitet za prava djeteta i UNICEF - kao i druge organizacije rade na tome da se osigura da sva djeca u potpunosti uživaju svoja prava.

• TVOJE IME •

VJEŽBA 2 NAJVAŽNIJA TRI PRAVA

Koja su vaša najvažnija tri prava
dok ste na društvenim mrežama?

Više o pravima djeteta
možete pročitati na
<https://www.unicef.org/media/56661/file>

KONVENCIJA O
PRAVIMA DJETETA

Pravo 01

Pravo 02

Pravo 03

VJEŽBA 3

DIJELJENJE

Zakružite tri osobe za koje mislite da mogu vidjeti ono što vi kažete, uradite ili postavite na društvenim mrežama.

01

Moji postovi na društvenim mrežama

- Roditelji _____
- IT kompanije _____
- Porodica _____
- Stranci _____
- Država _____
- Firme _____

Ostali:
.....

Zašto?
.....
.....

02

Moje lične informacije (npr. adresa, ime)

- Roditelji _____
- IT kompanije _____
- Porodica _____
- Stranci _____
- Država _____
- Firme _____

Ostali:
.....

Zašto?
.....
.....

03

Moja fizička lokacija

- Roditelji _____
- IT kompanije _____
- Porodica _____
- Stranci _____
- Država _____
- Firme _____

Ostali:
.....

Zašto?
.....
.....

04

Moja istorija pretraživanja

- Roditelji _____
- IT kompanije _____
- Porodica _____
- Stranci _____
- Država _____
- Firme _____

Ostali:
.....

Zašto?
.....
.....

VJEŽBA 4

SAVJET

Pročitajte šta ostali mladi ljudi kažu o svojoj sigurnosti i privatnosti na internetu. Da li se slažete sa ovim tvdnjama? Zašto? Zašto ne? Napišite svoje odgovore u kućicama ispod tvrdnje..

Osjenčite zvjezdice da pokažete u kojoj mjeri se slažete sa ovom izjavom

“Zaista sam zabrinuta zbog hakera koji mogu provaliti u sistem pohranjivanja podataka i upotrijebiti moje podatke.”

“Uspostavio sam punu kontrolu privatnosti i aktivirao sigurnosne postavke tako da nisam nešto posebno zabrinut za svoje lične podatke.”

“Jedan od mojih internet prijatelja, kojeg nisam upoznala u stvarnom životu, me pitao da li želim da se lično upoznamo. Mislim da neću otići ...”

TVOJE IME

VJEŽBA 5

POVJERENJE

Pogledajte snimke ekrana sa podijeljenog materijala i razmislite da li biste vjerovali informacijama sa ovih web stranica.

UNICEF

O kakvoj se vrsti web stranice radi? Da li mislite da je ova web stranica pouzdana? Zašto jeste?/Zašto nije?

VJEŽBA 5

POVJERENJE

Pogledajte snimke ekrana sa podijeljenog materijala i razmislite da li biste vjerovali informacijama sa ovih web stranica.

WIKIPEDIA

...O kakvoj se vrsti web stranice radi? Da li mislite da je ova web stranica pouzdana? Zašto jeste?/Zašto nije?

VJEŽBA 5

POVJERENJE

Pogledajte snimke ekrana sa podijeljenog materijala i razmislite da li biste vjerovali informacijama sa ovih web stranica.

O kakvoj se vrsti web stranice radi? Da li mislite da je ova web stranica pouzdana? Zašto jeste?/Zašto nije?

WEB MD SA MEDICINSKIM INFORMACIJAMA

O kakvoj se vrsti web stranice radi? Da li mislite da je ova web stranica pouzdana? Zašto jeste?/Zašto nije?

VJEŽBA 5

POVJERENJE

Pogledajte snimke ekrana sa podijeljenog materijala i razmislite da li biste vjerovali informacijama sa ovih web stranica.

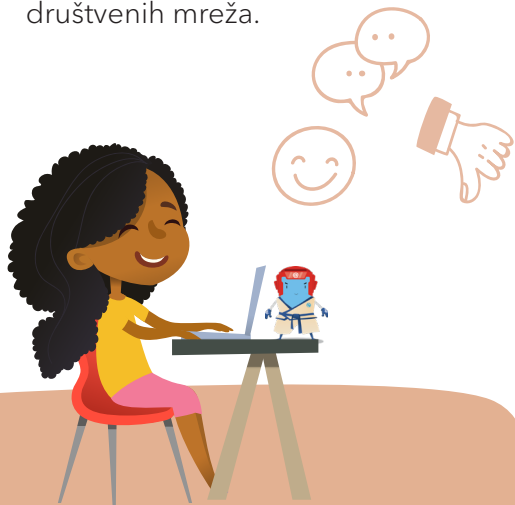
LIKE

VJEŽBA 6

PORUKE

Napišite poruku prijatelju u kojoj ćete mu iznijeti svoje mišljenje kako mladi ljudi treba da se ponašaju jedni prema drugima kada komuniciraju preko društvenih mreža.

Kako se trebate ponašati?

Šta nikada ne bi trebali uraditi?

Kako se trebate ponašati?

Šta nikada ne bi trebali uraditi?

VJEŽBA 7

BLOKIRANJE

Da li ste ikada nekoga blokirali na društvenim mrežama? Što je on to uradio da ste ga morali blokirati? Pročitajte priče i odlučite da li biste vi blokirali tu osobu.

Posljednje tri sedmice jedan drug iz razreda vam svakodnevno šalje zlonamjerne poruke.

Zašto? / Zašto ne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vaš najbolji prijatelj vas na ružan način komentariše u grupnom chatu. Obično su svi fini prema vama dok ste na društvenim mrežama.

Zašto? / Zašto ne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Neko nepoznat vam šalje zahtjev za prijateljstvo preko Facebooka. Ne prepoznajete ga po slici.

Zašto? / Zašto ne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VJEŽBA 7

BLOKIRANJE

Da li ste ikada nekoga blokirali na društvenim mrežama? Što je on to uradio da ste ga morali blokirati? Pročitajte priče i odlučite da li biste vi blokirali tu osobu.

Mama te dodaje kao prijatelja i označi te u nekim slikama kad si bio beba. Ne želiš da te slike vide tvoji prijatelji.

Zašto? / Zašto ne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Neko s kim ste bili na chat-u vas pita da mu pošaljete gole slike. Ne osjećate se prijatno

Zašto? / Zašto ne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Netko iz vaše škole šalje vam video koji prikazuje slikovito nasilje.

Zašto? / Zašto ne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

• TVOJE IME •

VJEŽBA 8

ODGOVOR

Ako nekoga zlostavljaju putem interneta, mi imamo odgovornost da nešto učinimo po tom pitanju. Šta mislite da bi svako od nas trebao učiniti da zaustavi sajber nasilje ili da pomogne osobi koja je zlostavljana?

Osoba koja je zlostavljana

Prijatelji (prijatelji nasilnika ili prijatelji osobe koja je zlostavljana)

Ostali posmatrači

VJEŽBA 9

PODRŠKA

Znate li koji su mehanizmi dostupni u vašoj državi a koji pomažu mladim ljudima u slučaju da su uznemireni ili zabrinuti zbog nekog iskustva na internetu? Na primjer, postoji li osoba, web stranica ili organizacija za koju znate da joj se možete obratiti za pomoć? Kako ste saznali za njih?

Koga ti znaš da mu se možeš obratiti za pomoć ukoliko se nešto loše desi na društvenim mrežama? Šta ta osoba može uraditi da ti pomogne?

Kojim web stranicama ili organizacijama se možeš obratiti za pomoć? Šta oni mogu uraditi?

Nema veze ako vam ništa ne padne na pamet! Pokušajte napraviti brzu pretragu interneta i recite nam kakve ste informacije pronašli!

VJEŽBA 10

UPOZORENJE

Postoji mnogo različitih ljudi, raznovrsnih aktivnosti ili iskustava sa kojima se možete susresti na internetu. Možda mislite da su neke od tih stvari manje sigurne ili više sigurne od drugih. Kako procjenjujete neke od ovih aktivnosti (npr. susret uživo sa nekim koga ste upoznali preko društvenih mreža)?

*Isijecite rečenice i zalijepite ih
na linijama na
sljedećoj stranici.*

- 1 Dijeljene ličnih informacija (npr. kućna adresa)
- 2 Susret sa nekim koga ste upoznali preko društvenih mreža
- 3 Dopisivanje sa strancem
- 4 Slanje privatnih slika prijatelju
- 5 Prihvatanje zahtjeva za pijateljstvo od nekoga koga ne poznajete
- 6 Upotreba google pretraživača da istražite zadatak za školu

VJEŽBA 10

UPOZORENJE

Zeleno znači potpuno sigurno.
Crveno znači uopšte nije sigurno.
Ako nešto nedostaje na listi, dopišite!
potpuno sigurno
uopšte nije sigurno

Completely safe

Not safe at all

VJEŽBA 11

ZAŠTITA

Šta se to dešava sa njom?

Ti...

Kome bi se ovi mladi ljudi mogli obratiti za pomoć i s kim bi mogli razgovarati o svom problemu?

Ti...

DRUŠTVENI MEDIJI

PRIJATELJ

PRIJATELJ

PRIJATELJ

PRIJATELJ

Jamila je 8. razred. Posljednj mjesec dana ona prima anonimne poruke u kojima se pogrдно govori o njejoj odjeći i frizuri.

Jednog dana, jedan od njenih prijatelja joj je rekao da je na Instagramu postavljen lažni profil sa njenim imenom i da se sa njega drugima šalju priproste fotografije.

Jamila se boji otići u školu kako je ne bi zadirkivali

Da li biste vi bili spremni nositi se sa ovim rizikom?

Ti...

Šta biste mogli uraditi da se zaštitite?

Ti...

VJEŽBA 11

ZAŠTITA

Šta se to dešava sa njom?

Ti...

Kome bi se ovi mladi ljudi mogli obratiti za pomoć i s kim bi mogli razgovarati o svom problemu?

Ti...

DRUŠTVENI MEDIJI

PRIJATELJ

PRIJATELJ

PRIJATELJ

PRIJATELJ

Gino ima 15 godina. On obožava internet igrice i često igra do kasno u noć.

Svaki dan on provodi najmanje 10 sati igrajući se na kompjuteru.

U početku je to bilo samo iz zabave, ali Gino je onda počeo izbjegavati školu kako bi igrao igrice i više ne želi učestvovati u aktivnostima sa drugovima ili porodicom.

Postaje sve više društveno izolovan i njegova porodica je zabrinuta za njegovo mentalno zdravlje.

Da li biste vi bili spremni nositi se sa ovim rizikom?

Ti...

Šta biste mogli uraditi da se zaštitite?

Ti...

VJEŽBA 11

ZAŠTITA

Šta se to dešava sa njom?

Ti...

Kome bi se ovi mladi ljudi mogli obratiti za pomoć i s kim bi mogli razgovarati o svom problemu?

Ti...

DRUŠTVENI MEDIJI

PRIJATELJ

PRIJATELJ

PRIJATELJ

PRIJATELJ

Zahra prihvata novi Facebook zahtjev za prijateljstvo od starijeg muškarca kojeg ne poznaje. Ona se počinje dopisivati sa njim i shvata da se slažu oko mnogo stvari.

Zahra smatra da ne može razgovarati sa svojim roditeljima o nekim iskustvima iz škole, i čini se da njen novi prijatelj može sve to da razumije, a ona osjeća kako mu se može povjeriti.

Jednoga dana on je pita da li želi da se lično upoznaju. Zahra nije sigurna da li treba otići i upoznati se sa novim prijateljem.

Da li biste vi bili spremni nositi se sa ovim rizikom?

Ti...

Šta biste mogli uraditi da se zaštitite?

Ti...

VJEŽBA 11

ZAŠTITA

Šta se to dešava sa njom?

Ti...

Kome bi se ovi mladi ljudi mogli obratiti za pomoć i s kim bi mogli razgovarati o svom problemu?

Ti...

DRUŠTVENI MEDIJI

PRIJATELJ

PRIJATELJ

PRIJATELJ

PRIJATELJ

Max ima 16 godina. Njegova majka na svom profilu objavljuje fotografiju Maxa kad je on imao 3 godine i to bez njegova dopuštenja.

Na fotografiji Max se go igra na plaži sa nekim drugarima.

Njegova majka obožava tu fotografiju i želi je podijeliti sa svojim prijateljima i porodicom sa kojima je povezana preko Facebook-a, ali Maxu uopšte nije prijatno da ta slika bude vidljiva na internetu.

Da li biste vi bili spremni nositi se sa ovim rizikom?

Ti...

Šta biste mogli uraditi da se zaštitite?

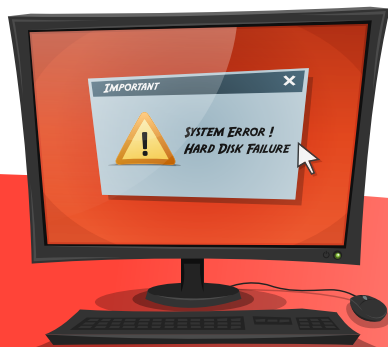
Ti...

VJEŽBA 12

ŠTITIVI

Virusi i štetni softver mogu biti loši po vaš kompjuter - mogu ga usporiti ili srušiti sistem ili izbrisati datoteke ili čak izložiti riziku vašu privatnost ili sigurnosne postavke. Činite li išta da zaštitite vaš kompjuter od virusa?

Napišite neke od stvari koje primjenjujete kako biste zaštitili svoj kompjuter.

Ovu interaktivnu knjigu izradili su Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU) i radna grupa sastavljena od autora koji su dali svoj lični doprinos, a koji dolaze iz vodećih institucija iz oblasti dječjih prava i zaštite djece u digitalnom okruženju.

Aktivnosti se temelje na onima koje je razvio Young and Resilient Research Center Univerziteta Western Sydney, uz podršku Fondacije 5Rights, kako bi se olakšala izrada Opštih komentara UNCRC-a o pravima djece u digitalnom okruženju.

Ova knjiga ne bi bila moguća da autori i ITU-ov grafički tim nisu uložili dosta svog vremena, ispoljili entuzijazam i veliku predanost.

ITU je zahvalan svim dole navedenim partnerima koji su izradili ovaj resurs za djecu, poklanjajući svoje dragocjeno vrijeme i stručnost:

Amy Jones i Olivia Solari Yrigoyen (Child Rights Connect),
John Carr (ECPAT International) kao i Amanda Third
i Lilly Moody (Univerzitet Western Sydney).

www.itu.int/cop

© ITU 2020 some right reserved. This work is licensed to the public through a Creative Commons Attribution-Non-Commercial-Share Alike 3.0 IGO license (CC BY-NC-SA 3.0 IGO). Under the terms of this licence, you may copy, redistribute, transmit, and adapt the work for non-commercial purposes, under the following conditions: Attribution: please cite the work as follows: <desired citation, which includes link/DOI>. Translations: If you create a translation of this work, please add the following disclaimer along with the attribution: This translation was not created by the International Telecommunication Union (ITU) and should not be considered an official ITU translation or publication. ITU shall not be liable for any content or error in this translation. Adaptations: If you create an adaptation of this work, please add the following disclaimer along with the attribution: This is an adaptation of an original work by the International Telecommunication Union (ITU). Views and opinions expressed in the adaptation are the sole responsibility of the author or authors of the adaptation and are not endorsed by ITU. For more information, please visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo/>